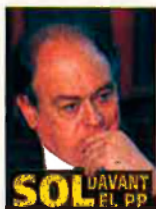

"El problema és el temps"

Joan Subirats (1951), catedràtic de Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona, analitza les perspectives obertes pels resultats del 3-M.

El pacte, diu, és possible, però el calendari el complica molt.

—PP i CiU viuen un moment complicat. Com fer entendre als electors, en tres setmanes, que allò que abans era dolent ara és bo?

—Bé, jo crec que el tarannà tradicional de

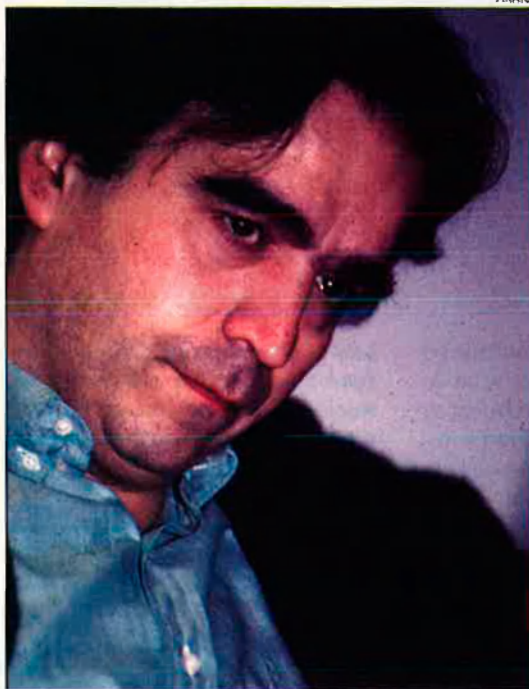
Convergència no és de dir que no per principi. Ahir [dimecres, dia 6 per al lector] en Miquel Roca deia: "Ens trobem tan allunyats que no hi perdem res parlant-hi", un frase molt subtil, com és habitual en Miquel Roca. Els electors van entendre millor el pacte entre socialistes i convergents perquè són dos partits amb una tradició de lluita conjunta antifranquista, els socialistes tenen unes posicions federalitzants, els seus dirigents es coneixen de fa molt...; en canvi, entre el partit d'Aznar i el de Pujol no hi ha aquests punts de contacte. Per tant, l'única manera de convèncer els electors és amb un procés que prioritzi la governabilitat, l'estabilitat, i que deixi clar que això no significa comprometre's amb l'enemic. El problema és el temps, perquè s'hauria de fer en tres mesos com a molt.

—Està l'electorat espanyol del PP preparat per acceptar un pacte que impliqui concessions importants als nacionalistes?

—El problema és que no hi ha cap partit a la dreta del PP, que ara és un partit que representa des de sectors d'extrema dreta al senyor Miguel Boyer. Per tant, no és igual que la UCD, que tenia AP a la dreta, cosa que l'ajudava a centrar-se. Pot passar que hi hagi un sector de l'electorat conservador que se senti traït per un pacte amb CiU i que abandoni el PP. Però, ja ho ha dit en Martín Villa: és problema seu...

—Algú ha parlat del pacte PP-CiU com d'una oportunitat històrica. Ho veu així?

—No seria cap inconvenient per a Espanya que finalment hi hagués una dreta centrada que acceptés que Espanya és una realitat plurinacional. Si ho portem fins a l'extrem, hi ha un fet que podria anar en favor d'aquesta idea. Si ens hi fi-

Joan Subirats: "Convergència no dirà no per principi."

xem, veiem que a Espanya el sostre electoral del PP se situa pel voltant del 40% dels vots, quan a Catalunya i al País Basc no passa del 20%, perquè hi ha uns partits nacionalistes que li ocupen l'espai. Podríem pensar en una solució a l'alemanya, on la CDU no es presenta a Baviera en benefici d'un partit bavarès que representa un espai polític molt similar. Això no vol dir que CiU hagués de ser el PP a Catalunya, sinó que el PP acceptés l'existència d'un espai nacional diferent amb partits sobirans. Em sembla que Unió Democràtica podria estar molt interessada en un projecte d'aquesta mena. Tenim un sistema electoral que no permet la creació de tercers i quarts partits importants a escala espanyola, sinó que genera bipartidisme. En són l'excepció els partits de base territorial. L'exemple més clar és que Izquierda Unida ha tingut 2.600.000 vots i només 21 diputats, i CiU ha obtingut 16 diputats amb només 1.100.000 vots. Per què? La força de CiU

és la seva base territorial, no dispersa el seu vot en moltes províncies, sinó que el concentra en quatre. Per tant, ens podem trobar en el futur amb el paisatge electoral següent: dos grans partits que s'alternen amb majories relatives, obligats a pactar amb partits de base territorial forta. Si això és així, no toca més remei que acceptar que Espanya és un estat plurinacional.

—Com creu que es governarà Catalunya els quatre anys vidents?

—Jordi Pujol va dir que no mouria peça fins al 3 de març. Però ara resulta que el 3 de març es pot convertir en el 3 de juny. La meua hipòtesi és que no hi haurà negociació ni pacte a Catalunya sense resoldre el cas de Madrid primer. I com que em penso que a Madrid no hi haurà acord global, sinó sobre polítiques concretes, llei per llei i pressupost per pressupost, crec que a Catalunya CiU buscarà això mateix.

—Aquestes setmanes la institució monàrquica recuperarà protagonisme...

—La nit del 3-M, al carrer de Gènova de Madrid, l'Aznar va dir aquelles frases sobre el rei, tan comentades. Sembla que aquell dia hi havia barrejats entre la gent elements d'ultradreta que cridaven consignes contra el rei, i que per això Aznar va dir el que va dir. Sigui com sigui, el rei ho té difícil per a ser gaire protagonista. Evidentment, sortirà molt a les fotos, perquè ha de rebre els líders polítics en consultes, i la monarquia tornarà a aparèixer com una figura arbitral. No crec que el rei gosi fer moviments que vagin més enllà de fer de receptor i de missatger. Els analistes coincideixen a dir que el rei en cap cas no proposarà de formar govern a ningú sinó a qui ha obtingut més vots, per molt que els altres partits diguin que no el votaran. Serà un protagonisme ordinari.

Eduard Voltas